

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra fundamentální a dogmatické teologie

Posudek vedoucího/vedoucí bakalářské práce

jméno vedoucího/vedoucí Denisa Červenková

Autor/autorka práce: Petr Vizina
 Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
 Název práce: Teologické motivy v současné české literatuře
 Vedoucí práce: Denisa Červenková
 Rozsah práce: 53s.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒		☐	
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒		☐	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Bakalářská práce Petra Viziny, která navazuje na jeho dlouholetý profesní zájem, se snaží nahlédnout podstatné téma na pomezí teologie a kultury, jímž je sdělnost současné literární výpovědi v perspektivě teologické reflexe a jejich kategorií. Většina zvolených autorů nejsou deklarovaní věřící, o to zajímavější je možnost vysledovat, zda a jakým způsobem jejich tvorba, která zároveň reprezentuje výrazné hlasy současné české literární scény, postihuje i transcendentní stránku reality.

Autor předložené práce přitom předpokládá, že je možná vzájemná interakce mezi teologií a beletrií, ba vzájemné obohacení zkušeností, jejíž jsou teologická reflexe i kultura nositelkami. Domnívá se, že hermeneutika literárních textů nenáboženského charakteru nabízí porozumění lidské situaci i v její (možné) otevřenosti vůči Božímu jednání v dějinách. Práce se zakládá jednak na východiscích současné literárněvědné hermeneutiky (Konečná, Med, Putna, Borzič ad.) a jednak se pokouší najít styčný bod s teologickými kategoriemi, které najdeme v teologických textech autorů jako je R. Guardini, V. Boublík, W. Kasper, J. Zvěřina a další. Z úvodní části považuji za důležitý autorův pokus o zpracování otázky po textu (či obecněji po kultuře) jako výrazovém prostředku víry. Domnívá se přitom, že hermeneutika posvátného textu, s níž máme v teologii mnohem více zkušeností, může být v určité míře aplikovatelná i na text nenáboženského charakteru. Autor operuje s rahnerovským obratem „člověk jako Boží šifra“, který předpokládá, že výpověď o člověku je vždy i určitým typem výpovědi o Bohu, neboť sama o sobě je lidská existence „radikální otázkou po Bohu“ (viz první kapitola práce). Vizina přitom zkoumá otevřenost konkrétní kultury, tj. v tomto případě současné české prózy, vůči univerzálním hodnotám, o nichž se zmiňuje jeden z mála církevních dokumentů, který je explicitně věnován vztahu víry a kultury, text Papežské rady pro kulturu Víra a inkulturace. Z analýzy vybraných literárních děl posléze vyplývá, že pokud máme hovořit o hledání stop teologických kategorií v současné české próze, jako nosná se ukazuje zejména kategorie vztahovosti. Vizina si všímá, že vedle schopnosti „vyjevovat svět“ má umělecké dílo hned v několika směrech zásadně dialogický charakter (viz s. 39). Téma relationality pak ilustruje na vybraných textech a snaží se postihnout jednotlivé odstíny této kategorie v současné české beletrii. Čím větší schopnost života ve vztazích a sdílení, tím větší se zdá u konkrétních literárních děl i otevřenost vůči dalším základním hodnotám jako je odpovědnost za život, schopnost nakládat s vlastní svobodou atd.

Explicitně se náboženská témata objevují u tří vybraných prozaiků, Váchy, Hájíčka a Sidona, přičemž bych osobně považovala za nejpodnětější reflexi o motivu literárního textu jako tvůrčí hry, která představuje originální způsob výpovědi o lidské existenci a jejím zakotvení ve světě, často přitom narativním způsobem zachycuje i ty aspekty vztahu k transcendenci, které se jen obtížně sdělují tradičním teologickým jazykem. Aspekt tvořivosti pak Vizina chápe opět v souvislosti s odkazem na téma člověka jako Boží šifry, tj. jako participaci na odpovědném formování a spoluutváření vlastní existence.

Vizina ve své práci naznačuje několik problematik, které jsou společné teologické reflexi i literárněvědné hermeneutice a které mohou být ještě dále zpracovány. Jeho receptce obrazu člověka ve vztahu k transcendenci obsaženého v současné české próze je přitom soustředěná na několik nosných kategorií a nezabíhá zbytečně do témat, která bychom možná v současné beletrii rádi viděli, nicméně jejich zpracování by vyžadovalo další samostatnou práci (mám na mysli konkrétně např. práci s významovými kategoriemi víra-naděje-láska, které se v průběhu práce také vynořily). Za další promyšlení by stál opakující se narativ outsidera, na který Vizina ve své práci upozornil.

Ze své strany předloženou práci hodnotím jako výbornou: konkrétní analýzy narativu současné beletristické výpovědi jsou totiž v českém prostředí velice řídké a přitom zásadně potřebné, pokud chceme dále promyšlet teologii v kontextu současné kultury.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Mohl by autor více osvětlit dialogický charakter uměleckého díla? Jakým způsobem se v prezentovaných textech odráží kategorie vztahovosti, svobody a odpovědnosti?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 28.8. 2016

Podpis: